

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนการดำเนินการวิจัย

แผนการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mix Methods) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการสำรวจและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยโดยการสำรวจ คือผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามในปีการศึกษา 2558 โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากวิธีการส่งแบบสอบถามผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-office) ได้จำนวน 290 คน ในส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและครู กลุ่มละ 8 คน รวม 16 คน จากโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามในปีการศึกษา 2558

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การใช้รูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนของหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) กลุ่มตัวอย่างได้แก่โรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยได้ส่งหนังสือเชิญโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาระาชบุรี และสมุทรสงครามทุกโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนภายหลังจากที่มีโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการจำนวนน้อยมาก ทำให้ไม่สามารถจัดการทดลองการใช้รูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนของหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) จึงมีความต้องการทราบคำตอบที่แน่ชัด และมีผลการวิจัยที่ยืนยันได้ในเชิงประจักษ์ จึงได้ออกแบบการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา พร้อมทั้งสาเหตุการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระาชบุรี เขต 1 และ 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม ดังรายละเอียดในวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ได้แก่

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มประชากรได้แก่ครูจำนวน 3,270 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 407 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามในปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยวิธีการสุ่มจากการใช้แบบสอบถามผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-office) ของหน่วยงานในสังกัด โดยให้ตอบข้อมูลกลับมาทางระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail address) ได้จำนวน 290 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรได้

การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครู จำนวน กลุ่มละ 8 คน ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงครามในปีการศึกษา 2558 เพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนของหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) ดำเนินการตรวจสอบความเป็นไปได้ในการดำเนินการทดลองใช้โมเดลโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้แก่ ดร.พลธาวิณ วัชรพรธำรง ดร.บรรเจิด อุณหนิรัตน์ ดร.ณัฐจิรา ลิ้มเฉลิม และดร.สมชาย สังข์สี
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ มีลักษณะ ดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้วิจัยปรับปรุงจาก เกียรติศักดิ์ ชินวงศ์ (2546 : 76-82) และศักดิ์ดา อุปญาใต้ (2544 : 110-120) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการวิจัยในชั้นเรียนเป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบปลายเปิด (Opened)

การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคือ การสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการเอง แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน เพื่อไม่ให้มีลักษณะการลำเอียง (unbias) ในลักษณะของการมีอิทธิพลข่มกัน (Dominate)

การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและการดำเนินการในการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสาร
3. นำแบบสอบถามที่ผ่านเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ ดร.พลธาวิณ วัชรพรธำรง ดร.ณัฐจิรา ลิ้มเฉลิม และดร.สมชาย สังข์สี เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความสมบูรณ์ของภาษาที่ใช้ผลการพิจารณาค่าความตรงอยู่ระหว่าง .06 - 1.00 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง
5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยรวมทั้งหมดเท่ากับ .869 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

- 1.ด้านนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนในปัจจุบัน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .874
 - 2.ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า วัสดุ อุปกรณ์ และการอำนวยความสะดวกสำหรับการทำวิจัยชั้นเรียน ในปัจจุบันค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .938
 - 3.ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .875
- การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้จัดทำหัวข้อการสนทนากลุ่ม โดยกำหนดประเด็นสนทนาได้แก่

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. การทำวิจัยในชั้นเรียนยังมีการทำกันอยู่จริงหรือไม่อย่างไร
3. มีอะไรบ้างที่เป็นผลกระทบต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
4. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การทดลองใช้รูปแบบเครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนของหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือเชิญโรงเรียนทุกโรงเรียนผ่านเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ 2 และเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม และต่อมาได้ขอเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเช่นเดียวกันคือ

การวิจัยเชิงปริมาณโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ 2 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบุคลากรผู้บริหารและครูในสังกัด
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม โดยส่งผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-office) ของแต่ละหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ 2 และสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยให้ตอบข้อมูลกลับมาทางระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail address) เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ 2 และสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสงครามส่งต่อไปยังแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหาร และครูตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 290 ฉบับ

การวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยจัดประชุมกลุ่ม การประชุมกลุ่ม (Focus group Discussion) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินรายการเอง แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน เพื่อไม่ให้มีลักษณะการลำเอียง (unbias) ในลักษณะของการมีอิทธิพลข่มกัน (Dominate)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อใช้เครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนของหมู่บ้านจอมบึง (MCAR Network Model) ในการวิจัยนี้มีโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จึงไม่สามารถทำการทดลอง

การใช้เครือข่ายการวิจัยในชั้นเรียนตามโมเดลในครั้งนี้ได้ จึงไม่ได้วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ แต่ได้ติดตามหาสาเหตุของการไม่สมัครเข้าร่วมโครงการเครือข่ายการวิจัยในครั้งนี้ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ และการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ

การวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีการดำเนิน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำมาวิเคราะห์ทั้ง 3 ตอน โดยการแจกแจงหาความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และหาค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และการตีความ จากการสนทนากลุ่ม 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหาร และครูผู้สอน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การแจกแจงหาความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent) และหาค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

เกณฑ์ค่าระดับคะแนน ผู้วิจัยได้แบ่งช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง มีความเห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด